

EL

MAGAZÍN

Núm. 336

Divendres, 5 de juliol de 2024

NARRATIVA ■

Primer dels contes finalistes del 8è Concurs de Narrativa Curta La Gralla

LLENGUA ■

Cantar, un bon recurs per a l'aprenentatge de l'anglès

ALBERT LLIMÓS

DAVID MADÍ

“Resistir és el contrari de guanyar”

ENTREVISTA

DAVID
MADÍ

“Hi ha qui pensa que el procés va començar el 2010, però va ser molt abans, és un viatge generacional”

El que s’ha anomenat procés no va començar l’any 2010 sinó força abans. I potser no va ser exactament “de baix a dalt”, com s’ha dit. David Madí i Cendrós (Barcelona, 1971) ha estat a la ‘cuina’ de moments importants de la història del país. I els explica al llibre ‘Merèixer la victòria’ (Columna Ed.). Antic cap de gabinet d’Artur Mas i secretari d’Estratègia de Convergència, va deixar la primera línia política fa més de deu anys, però encara fa la sensació que ho sap tot.

**Text: Jordi Vilarrodà
Fotografia: Albert Llimós**

La influència que se li atribueix en coses que han passat o que passen al país, és una etiqueta que li pesa a vegades?

Em sol portar més disgustos que alegries... però miri, jo sempre dic que la influència és una qualitat que te l’atorguen els altres, no te l’atribueixes tu.

En la portada d’un llibre anterior, *Democràcia a sang freda*, hi sortia vostè caricaturitzat com el general Patton. En aquest hi veiem Winston Churchill –personatge a qui vostè admira– que ens assenjala amb el dit. Com si ens preguntés “i vostè, què ha fet per la victòria?”

És una portada que té força èxit, crida l’atenció... i té tota una explicació. Efectivament, soc un gran admirador de la figura de Churchill, crec que va ser un dels personatges més importants del segle XX, amb un pes intel·lectual i polític com difícilment en trobaríem d’altre. Però aquesta portada té una raó de ser: aquesta és una versió moderna –*tunejada*– d’un cartell real que es va fer a Londres en el moment en què les tropes nazis havien arrasat mig Europa i eren a les portes de les Illes Britàniques. Durant un any i mig, Churchill i el seu govern d’unitat van aguantar sols els bombardejos alemanys. El cartell es va penjar a tot Londres i duia aquesta idea, la de merèixer la victòria, que va més enllà de tenir o no raó. És el que els anglesos en diuen un *call to action*: què has de fer per guanyar. I em porta a una disquisició sobre la natura de la nostra cultura política.

Resistir o guanyar, dues cultures polítiques.

Hi ha un fil que recorre tot el llibre, on poso de manifest el que per a mi és essencial: la història

entre Catalunya i Espanya fluctua a través de més de tres-cents anys, en què Catalunya mai no és prou forta per independitzar-se d’Espanya i Espanya mai no és prou forta per incorporar Catalunya a la seva unitat. Entre fases de confrontació –les que més– i de col·laboració –les que menys– va passant la història. En el procés xoquen les dues cultures polítiques, la catalana i l’espanyola. Aquesta és una cultura del poder, de la força, d’una nació forjada en guerres. Que ha estat un imperi i és com aquell a qui li tallen un braç, que encara el nota. Tota aquesta cultura s’ha de conèixer molt bé. La nostra és diferent, la d’una gent que ha estat, majoritàriament, foragitada de les estructures del poder. I que ha desenvolupat una cultura de resistència, som molt resistents, molt... a vegades dic que si tiessin una bomba atòmica quedaríem els catalans i els escarbats. Però resistir és el contrari de guanyar, i guanyar requereix una mentalitat, una actitud i una manera de fer les coses que no són les mateixes.

I que els catalans no tenim?

En aquest episodi, està clar que no.

Vostè diu que el 3 d’octubre de 2017 “vam estar més a prop que mai en els tres darrers segles de deixar de resistir i de guanyar”. Aquell dia es podia haver donat el tomb?

En els sis mesos anteriors, en el trajecte que va des dels preparatius del referèndum fins al 27 d’octubre, hi ha diversos passos que intento explicar. El llibre intenta no ser maniqueista però sí explicar les causes i les raons per les quals es prenen determinades decisions. És l’exercici honest que crec que ara toca fer. El 3 d’octubre marca el punt d’ebullició de la societat catalana, un d’aquells moments de la història en què es desborden les costures i aquelles coses que semblen

“Aquest és un llibre compromès, no és fàcil. Però quan prenc la decisió d’escriure’l és per la intuïció que anàvem a parar a un escenari com el que tenim ara, un escenari de fracàs”

“El 3 d’octubre de 2017 marca el punt d’ebullició de la societat catalana, un d’aquells moments en què les costures de la història es desborden i les coses que semblen impossibles passen”

impossibles passen.

L’acceleració de la història, com se n’ha dit...

Sí, com la caiguda del mur de Berlín o tants altres moments semblants. El 3 d’octubre era aquell dia. Però venia de lluny...

Tan lluny com tres dècades enrere, amb uns joves –entre els quals vostè– que preparaven una acció per fer visible Catalunya en l’arribada de la flama olímpica a Empúries.

Un viatge generacional que acaba aquí, i que sempre s’ha explicat fraccionadament. Hi ha molta gent que pensa que el procés neix el 2010. Jo intento, en una versió *per a adults*, d’explicar què és un procés històric, que és més llarg. El 3 d’octubre de 2017 estàvem en un punt de desbordament en què no solament hi havia una majoria social independentista, sinó que a més se li sumava molta altra gent

per un concepte purament democràtic. Aquell era el moment de la veritat. I explico què passa a partir d’aquest moment, cosa que crec que no s’havia explicat mai. I el perquè de segons quines decisions que es prenen i per què fracassen.

Es podia declarar la independència i a veure què passava, anar a unes noves eleccions al Parlament (convocades pel president Puigdemont i amb l’1 d’Octubre com a factor d’unitat) o apostar per una mediació. Es va decidir això últim. Va ser l’error?

En el relat del llibre hi ha l’explicació de com es van produir reunions clau. En aquest llibre hi poso jo la cara però és evident que per fer-lo he rebut les confidències de persones que creuen que ja s’han de començar a explicar determinades coses. El que va passar l’1 d’Octubre va ser una cosa poc probable. Hi havia altres escenaris previstos, però l’Estat va decidir atacar –fruit de la seva sorpresa o incompetència– i això és el que ens va donar la victòria. Aquell atac podia haver dut a un escenari violent, o que el país es tirés enrere i se n’anés cap a casa. I de totes les opcions, va passar la millor que podia passar: la gent es va posar dempeus, de defensar els col·legis electorals... i allà no manava ningú! Ni l’*estat major* de l’independentisme ni el govern ni ningú.

A partir d’aquest dia en què les coses surten prou bé, què es torça?

A partir d’aquí, i del que passa dos dies després, es produeix el debat que segurament s’hauria d’haver produït abans. Al final hi havia dues sortides lògiques, possiblement contraposades. O bé es declarava la independència... i es defensava (no tinc cap dubte que el país hi estava disposat, perquè ja ho havia demostrat) o bé s’anava a una estratègia política d’eleccions amb llista única, que possiblement hauria arrasat amb àmplia majoria i hauria permès encarar una següent fase. Per les complexi-

tats personals i polítiques, una cosa i altra queden descartades. I els dos principals líders que no es posaven d’acord gairebé en res, es posen d’acord en una estratègia de mediació que ningú no coneixia, i que de fet tampoc existia. Això ens porta fins al 27 d’octubre, un episodi que està escrit amb dolor en el llibre.

Ha parlat dels dos líders, Puigdemont i Junqueras, i de la seva falta d’entesa. Vostè està acostumat a negociar amb tot tipus de persones, i diu al llibre que és amb les més oposades amb qui es pot arribar als acords més productius. El que ho acaba determinant és el factor humà?

El factor humà és important en qualsevol situació de la vida, però en les de crisi encara més. I aquí és evident que no havia funcionat abans i tampoc no va funcionar en aquell moment.

Perquè els lectors no s’emportin una idea massa pessimista del contingut del llibre, direm que també hi va haver moments en què es va avançar amb unitat. Una reunió el mes d’abril de 2017 va ser molt important, en concret...

Sí, perquè aquest no és un llibre de flagel·lació, sinó d’explicació. Aquesta reunió va ser un moment important de la història del país. Es va donar un cop de timó que va permetre que es produís l’1 d’Octubre. El virus que ens fa dèbils –resistents, però incapaços de guanyar– és la divisió. La política catalana està impregnada d’una divisió que es pot portar a l’infinit, i només hi ha hagut dos moments reals d’unitat en tots aquests anys. Un és el que diu vostè...

... i l’altre, segons la seva explicació, parteix del discurs d’Artur Mas el novembre de 2014 a l’Auditori del Fòrum.

És on es proposa el marc. O millor dit, trenca el marc teòric de la política catalana i en proposa un d’alternatiu que ve a dir: tenim un objectiu ambiciós, hem d’aparcar les nostres discrepàncies partidistes i unir-nos fins a aconseguir-lo. I això ens porta a Junts pel Sí. N’he sentit molts judicis negatius, de Junts pel Sí, però va ser un moment d’èxit aclaparador: permet el govern d’unitat, el 9-N i, en última instància, l’1 d’Octubre. Els partits catalanistes *autònoms*, encara que no és ben bé així, sumaven 1.800.000 vots el 2012, i d’una sola tacada el 2015 es passava a 2.300.000 vots i 72 diputats... explícitament independentistes. En unes simples eleccions es produeix una mutació que obre les portes. És veritat que Junts pel Sí té problemes: de les personalitats, de qui no s’ho creu, de la CUP... és evident i intento explicar-ne les causes. Però el primer ingredient per guanyar és construir una realitat que tinguin un comú denominador i aparqui les agendes *normals*. Si aquest país és capaç de fer-ho, hi ha partit.

Ara que estem en un moment d’incertesa, que venim del que vostè anomena el *quinquenni caïnita*, el país és capaç de construir quelcom que s’assembli a aquesta unitat estratègica?

L’estadística no hi va a favor... Aquest és un llibre compromès, no és fàcil, però quan prenc la decisió d’escriure’l és per la intuïció que anàvem a parar a un escenari com el que ara tenim. Un escenari de fracàs: per primera vegada des del 1980 les forces catalanistes, en sentit ampli, no sumen. Havent aglutinat la majoria més àmplia de la història del catalanisme, ens hem polit en cinc anys un milió de suports.

Que han anat... on?

Majoritàriament, a casa. Per ara. És una abstenció de càstig militant. I la causa és la decepció. No és que no s’hagi declarat la independència, no és que s’esperés per a demà passat... El que jo entenc és un “no us aguantem més, ens heu ensenyat el camí de la victòria i vosaltres mateixos l’heu dinamitat”. En dos mesos haurem d’adoptar decisions molt importants i transcendents. Jo penso en termes d’estratègia i tinc les meves opinions, però estem en un moment molt important respecte a les decisions que es prenguin, i espero que es faci millor que algunes que s’han pres fins ara.

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

França

La deriva política francesa cap a l'extrema dreta resulta, de fa temps, un tema molt preocupant per al futur de la Unió Europea, també per als francesos. Ha estat el primer país on ha quallat una proposta extrema, ja als anys noranta amb Jean-Marie Le Pen, la filla del qual ha aconseguit mudar el partit cap a posicions una mica més moderades i llimar els aspectes de feixisme tradicional cap a les formes del populisme contemporani. Un plantejament polític que s'ha anat convertint en referent de les classes populars allà on històricament havia dominat la militància comunista. Des dels seus inicis ha focalitzat el seu argumentari en el rebuig a la immigració en un país amb importants contingents que la cultura republicana ha estat incapaç d'incorporar de manera plena a la societat. Les *banlieus* són la demostració d'un fracàs en les polítiques d'integració i el brou de cultiu de problemàtiques socials diverses a més d'excusa per a les reaccions de rebuig. S'ha conreat doncs un identitarisme d'allò francès que se sent amenaçat per la diversitat i per la multiculturalitat. Tot això, en un context de país en clara declinació fa anys en relació amb l'economia i la cultura anglosaxona a més de falta de capacitat de competir amb el seu rival de sempre al continent, Alemanya. El paper del lepenisme a França és el de presentar-se com el defensor de la cultura i els valors de la França de sempre enfront de la seva dissolució, l'estendard per un orgull francès ferit pel seu retard, pèrdua de protagonisme, exclusió social, la declinació del món rural, la desaparició de la França de sempre.

Fins ara, els valors polítics republicans han estès una línia molt clara d'exclusió de l'extrema dreta a les institucions. Quan ha calgut, els partits democràtics s'han donat suport enfront del creixent perill d'aquest nou feixisme que recorda els pitjors episodis de la França col·laboracionista del general Pétain. S'ha evitat que assolissin la presidència de França, d'una càrrega simbòlica i real molt significativa, com també la participació en el govern. Com sol passar amb els cordons sanitaris, sovint aquell que ha de ser aïllat acaba per sortir reforçat ja que als electors els atrau el que qüesti-

S'ha conreat un identitarisme que se sent amenaçat per la diversitat i la multiculturalitat

ona les veritats de l'establishment polític constituït, especialment quan econòmicament i socialment les coses no acaben d'anar prou bé. Que l'Agrupació Nacional, que és el nom que té el partit extrem ara, hagi assolit un terç del vot a la primera volta de les legislatives li dona serioses opcions per poder formar govern. En el sistema electoral majoritari francès, els acords per barrar-li el pas per part dels partits plenament democràtics encara ho podria evitar aquest diumenge. El victimisme que adoptarà Marine Le Pen pot ser el punt d'inici d'una campanya que la porti a l'Elisi el 2027. Aquest és

l'objectiu real. El reforçament que tot plegat fa de les opcions ultradretanes a tot Europa és molt gran. França sempre ha estat el referent polític, especialment a Catalunya i Espanya.

La profunda crisi dels clàssics partits polítics francesos ha ajudat molt l'Agrupació Nacional, que ha acabat per ser l'únic referent sòlid. Crisi, fins pràcticament desaparèixer, per part d'una dreta republicana, allò conegut com a gaullisme, per una inacabable divisió i enfrontament intern. El Partit Socialista no s'ha refet de la seva declinació i també divisió després de la presidència de François Hollande. A la seva esquerra, la França Insubmisa té massa connotacions populistes per poder atraure el vot progressista més moderat. Jean-Luc Mélenchon més que solució forma part del problema. Enmig d'això va aparèixer el fenomen Macron, exemple de polític postmodern, postideològic i postpolític amb el qual es van voler emmirallar algunes propostes falsament renovadores i ja fracassades a Espanya. Un centrisme sense programa, que tira de carisma i formes renovades que acaba per evidenciar la seva vacuïtat. Igual que va resultar històric el seu triomf, també ho està essent el seu fracàs. Si aquest diumenge el Front Popular i els pactes *republicans* eviten la majoria absoluta de l'Agrupació Nacional no estalviarà que l'extrema dreta marqui l'agenda i sigui el referent principal a França. Veurem quant tarda la dreta francesa tradicional i els interessos que representa en fer-hi aliança. Probablement, ben poc. Mentrestant, la Unió Europea minoritzada i ridiculitzada.

Carles Duarte

Les cendres de Pasolini

Pier Paolo Pasolini (1922-1975) és una de les personalitats més brillants i influents del segle XX. La seva petjada en el món del cinema i de la literatura és profunda i duradora. Ens en parla Jaume C. Pons Alorda en un volum interessantíssim amb aquest títol, *Les cendres de Pasolini*. Pons Alorda hi ha aplegat un conjunt d'apunts heterogenis que ens conviden a una aproximació calidoscòpica a l'obra i la trajectòria de Pasolini. Al pòrtic de *Les cendres de Pasolini* hi podem llegir: "Una cultura no és una conservació de carbons morts, sinó una forma de preservar el foc". A Pasolini no hi ha cendres mortes, sinó vivents. Com assenyala Pons Alorda, "Pier Paolo Pasolini no acaba mai de morir del tot". A través de *Les cendres de Pasolini* seguim un itinerari per les etapes i les fites més significatives de la trajectòria de Pasolini, però més que davant d'una biografia ens trobem davant d'un magnífic retrat. I, a més, hi podem resse-

guir la seva vinculació a la cultura catalana, que arrenca ja l'any 1947 amb una antologia de poesia, *Fiori di poeti catalani*, en col·laboració amb el poeta i eclesiàstic Carles Cardó, i culminarà l'any de la seva mort, quan el descobrim visitant Salvador Dalí o fent una ruta verdagueriana pel Pirineu. Però Pons Alorda ens acostarà també testimonis, com els de Julià de Jòdar, José Agustín Goytisolo, Ricard Salvat o Josep Maria Sala-Valldaura, de les seves estades de 1964 i 1965 a Barcelona i posa en relleu la força inspiradora que hi han cercat singularment Blai Bonet o Lluís Calvo. Però també n'han begut els seus traductors al català, cineastes com Albert Serra i altres escriptors com Antònia Vicens, Lucia Pietrelli, Joan Duran, Carles Rebassa, Pau Vadell, Sebastià Portell, Sebastià Alzamora...

Les cendres de Pasolini ens ofereixen, a més, un ventall de poemes i proses de Pons Alorda que emergeixen del món

de Pasolini, com uns fascinants textos sobre les seves pel·lícules: "Jo crec que insistir és la salvació, / jo sé que l'entusiasme ho salva tot, / fins i tot els mals temps i també el món", "tot de mi sempre / neix mort i tots els llocs em són de pas"... Com ens recorda Pons Alorda, "per a Pier Paolo Pasolini escandalitzar era un dret i ser escandalitzat, un plaer". En un dels seus poemes va escriure: "Cal cremar per arribar / devastats a l'últim foc". Uns versos que em duen a aquest fragment de *La conversa dels ocells* del poeta del Khorasan Farid ud-Din Attar: "Una tercera papallona, folla d'amor, va anar cap a l'espelma. / S'hi va llançar, decidida, dansant, estirant les potes vers la flama. / El foc la posseïa i ella posseïa el foc, joiosament units. / La flama l'abrasava i s'enrogien un a un els seus membres". Crític amb la societat del seu temps, la corrupció, la manca d'ideals, l'aristocràcia de la ineptitud, Pasolini, home d'esquerres, reivindicava les classes populars i els valors abandonats d'un món rural en sintonia amb la natura i amb una consciència ètica.

LLENGUA

EL 9 DE GLOSSA

9

Núria Medina Casanovas

Aprender anglès tot cantant

Escotar cançons, cantar-les i crear-ne de noves contribueix a una major exposició a la llengua que es vol aprendre. Un bon recurs per a l'aprenentatge de l'anglès és cantar. Utilitzar cançons a l'aula estimula l'entusiasme, la motivació i l'habilitat dels alumnes per poder expressar-se en una llengua estrangera i millorar-ne la pronunciació. L'ús de rimes i ritmes propis de la cançó fomenta la fluïdesa de la producció oral de la llengua anglesa.

FREPIK

“T'ho diré tot cantant” és una expressió popular que fem servir quan volem dir que no ens surten o no trobem les paraules adequades per dir una cosa, o bé que no sabem expressar-nos prou bé. La cançó ens permet expressar la nostra experiència més enllà de les paraules i ens pot ser de gran ajuda per a l'aprenentatge d'una llengua estrangera, com per exemple l'anglès, a les aules d'educació infantil i primària. L'ús de cançons per aprendre anglès proporciona una sèrie d'avantatges que cal tenir en compte a l'hora de fer aquest aprenentatge més significatiu. Primerament, cantar en grup ens dona

confiança i seguretat. Si, a més, afegim moviments a la cançó, contribuïm al desenvolupament psicomotor a través de la coordinació de moviments. També, en l'àmbit cognitiu, cantar desenvolupa l'atenció i la memòria, perquè la música ajuda a fixar les paraules i amplia la capacitat de comprensió, d'anàlisi i de síntesi. Finalment, el fet de cantar ajuda en la dicció i desenvolupa la comprensió i l'expressió orals.

D'altra banda, la cançó millora la comprensió escrita, mitjançant l'ús de textos significatius on es pot trobar tant vocabulari com estructures repetitives. Una altra manera de millorar l'expressió escrita pot ser inventant noves lletres per a cançons populars o conegudes per tothom, i així beneficiar-se del joc lingüístic que pot suposar la negociació entre companys per trobar la paraula adient, així com l'ús del diccionari.

En etapes superiors de primària i encara més en la secundària podem afegir altres incentius: a més de cantar cançons populars o reproduir els nostres cantants preferits, podem promoure l'escriptura i la creació de cançons per part dels mateixos adolescents. El rap és ideal per servir d'altaveu d'allò que potser d'altra manera l'alumnat no gosaria dir a l'aula. L'ús de jocs rítmics, l'humor o el joc de paraules propis del rap fan d'aquest tipus d'expressió musical una bona plataforma per a la creativitat i l'aprenentatge de la llengua anglesa de manera significativa. A més, es generen les condicions de motivació bàsiques que fan que l'alumnat es vegi com a persona que usa la llengua anglesa per comunicar-se a través de la creació musical.

Una col·laboració de:

Glosa-Grup de recerca en lingüística aplicada, didàctica i literatura (UVic-UCC)

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Hardy, Hardy, Hardy

Mig segle enrere, quan els mòbils tot just eren una invenció de les pel·lícules d'espies que portaven en un cotxe negre i havien de connectar a un pal de la línia telefònica per poder parlar amb el superintendent de torn, la realitat del nostre país tampoc diferia tant de l'actual. Les carteres que ara ens permeten anar a la Costa Brava en noranta minuts aleshores t'exigien una hora més de camí. Però els ripollesos ho feien, i tenien la recompensa de sol, platja i visualitzar *sense acritud* homes estrangers bronzejats passejant els seus peitoris i el botifarró dins del banyador, o dones nòrdiques voluptuoses i amb cabells rossos que van acabar resultant el millor aliat per als fabricants de tint.

Més o menys en aquella època un grup de joves de Ripoll van viure un parell d'experiències similars a una discoteca de moda de Platja d'Aro. En una hi havia l'actriu Teresa Gimpera i en l'altra, la cantant francesa Françoise Hardy. Segons m'expliquen, el tracte que van rebre per part de l'una i de l'altra quan van tenir la gosadia de voler-les saludar va ser diametralment oposada. Des de llavors que si Hardy ja em semblava una presència superlativa en el panorama musical va passar a ser absolutament referencial, tant per unes cançons inesborrables de la memòria auditiva com per una presència física referencial que

ha fet que alguna amiga l'hagi qualificat de “la dona més guapa del món”.

Vuitanta anys després de néixer a un París ocupat per l'exèrcit nazi, i vint més tard que li diagnosticassin un procés cancerós que la va motivar a demanar el dret a l'eutanàsia a les més altes personalitats polítiques franceses, Hardy se'n va anar. Allò realment

important d'ella va esdevenir a partir dels anys seixanta, quan la presència fràgil i la veu delicada van ser el millor referent de l'escena musical d'un país que mirava directament als ulls a les illes britàniques i al nord del continent americà.

Si ens traguessin *Tous les garçons et les filles*, *L'amitié*, *Comment te diré adieu*, *All over the world* i també per la versió que va fer conjuntament amb els Blur del *To the end*, el nostre substrat cultural quedaria considerablement rebregat respecte al que és ara. I sense la Hardy filla de mare soltera, víctima d'una complexa vida amorosa plena d'aduladors captivats per una bellesa irresistible, i fins i tot la dona captivada per l'astrologia i la moda, però rodejada amb una aura d'un cert fatalisme, trobaríem a faltar una pota de la taula dels referents de la cultura pop, que des de fa dues setmanes ja no tenim de fet entre nosaltres. Si més no, presencialment.

Dissabte 16 de juny de 1962. La discogràfica Vogue publica la cançó 'Tous les garçons et les filles', de Françoise Hardy.

8è CONCURS NARRATIVA CURTA LA GRALLA

EL DO

Dolors Puig Fontseca Bigues i Riells del Fai

Il·lustracions: Maria Peix

Aquell matí es llevà fatal. Havia dormit poc i malament. Havia tingut un somni obsessiu i estrany. Tenia a veure amb un ocell, un oriol concretament. Sí, ja se'n recordava: ell anava conduint per una pista forestal i de sobte l'ocell impactà violentament contra el parabrisa. El xoc va ser tan fort que el pobre animal quedà encastat al vidre i un regalim de sang i plomes grogues va anar baixant a poc a poc fins arribar al capó. Rareses dels somnis: des de dins del vehicle es va posar a dibuixar l'escena. Sempre duia material artístic dins una cartera per si se li presentaven motius interessants. Va fer l'esbós del petit cadàver a llapis i després agafà llapis de colors, en diferents tons de grocs i vermells, per acolorir-lo. Negre per a les ales i la cua. Quan ja gairebé el tenia acabat, i mirant detingudament el trist model, s'adonà que alguna cosa no quadrava en el seu dibuix. Massa sang. Girà full i començà de nou. Un altre esbós. Ara faria amb detall el bec dislocat i el crani deformat. Abans no s'hi havia fixat. Mirava successivament el model i el dibuix mentre treballava. De seguida s'adonà que no ho feia bé. Altra vegada hi havia quelcom que fallava. Era el bec! Com podia ser? Ara no el tenia trencat. Un altre full! Dibuixava com un boig i no acabava mai. Ja gairebé no necessitava el color vermell. Només hi havia uns esquitxos al vidre. L'ocell ja es veia nítidament groc rere les esquerdes de l'impacte. Més fulls! Hi va haver un moment que fins li semblà que es movia una pota. Una pota! Al principi ni les havia vist, tot era unanyoc de plomes, vísceres i sang. Un altre full! Era una bogeria. Ara estava dibuixant un animal sencer, sense traumatismes, que semblava dormir damunt el capó del cotxe. Un altre full: faria els reflexos grocs de l'ocell damunt el blau metal·litzat. Mira de nou i l'ocell ha canviat de posició. Comença de nou. S'adona que la sang ha desaparegut. Tot i ser una tarda freda d'abril té molta calor. Es treu l'abric per treballar millor. Torna la vista al model i, -horror!-, l'ocell obre un ull i li aguanta la mirada. La impressió és tan forta que li venen arcades i ha d'obrir la porta del cotxe per vomitar. Quan ja no li queda res a l'estómac, s'incorpora al seient. L'ocell ha desaparegut. Una suor freda li recorre tot el cos. Baixa del cotxe i el volta completament. Ni rastre. Es queda palplantat una bona estona. Es va fent fosc. De sobte el sent. El cant aflautat de l'oriol. Alça la vista i allà està, reposant damunt la branca d'un pollancre. És un exemplar magnífic, d'un groc intens, amb les ales i cua ben negres. Se li afegeix un altre ocell, més petit i de tons més verdosos. És la femella. Arrenquen el vol i es perden entre el fullatge.

Quin somni més estrany. Quin malson! Pertorbador i preciós a la vegada.

Es preparà un cafè i es ficà a la dutxa. L'aigua el va reanimar. Mentre esmorzava no podia deixar de pensar en l'ocell. Ho va atribuir tot a un excés de feina. Li havien encarregat les il·lustracions d'una guia d'ocells de ribera i anava molt endarrerit. Era un apassionat de l'ornitologia. Sortia al camp i feia fotografies i esbossos del natural, abans del dibuix definitiu. Es va especialitzar en il·lustració naturalista. Flora i fauna. Però el que més li agradava eren els ocells. Com que amb el dibuix no arribava a fi de mes, no deia que no a qualsevol feina i ara mateix es passava els caps de setmana en un establiment de menjar ràpid. Anava esgotat. Es va riure d'ell mateix. Necessitava unes vacances...

S'hauria d'afanyar per no arribar tard a la feina. Va pujar al cotxe però no el va arribar a engegar. Es va quedar glaçat. Tenia el vidre esquerdat per un fort impacte. Al seient del copilot hi havia una escampada de llapis i quaderns. En va obrir un. L'oriol mort! Va passar pàgina: una altra vegada l'oriol... Va anar passant les pàgines ràpid i va veure, com en una seqüència animada, la resurrecció de l'animal. No ho havia somiat. Li havia passat de veritat. Però no podia ser... Aquell ocell no estava estabornit i es va refer com si res. Va xocar violentament contra el cotxe a gran velocitat. Va quedar literalment estampat al vidre, completament destrossat, les ales trencades, sang per tot arreu... No podia ser. No tenia cap explicació racional.

De sobte va recordar quelcom més que l'inquietà. I era que dècimes de segons abans de l'impacte va pronunciar per ell mateix aquestes paraules: "Dona'm un oriol". Era un dels ocells que li faltaven per a l'encàrrec.

Com que no sabia què fer, va acabar anant a treballar. Aquell dissabte l'encarregada del local tenia migranya. Ell es va posar a preparar els dinars, com habitualment, mentre la mirava de cua d'ull, asseguda en un racó fosc amb els ulls tancats. La idea li va arribar com una revelació. Va córrer a buscar llapis i quadern i va començar a retratar-la sense que se'n adonés. Després de cinc minuts la dona es va aixecar i va anunciar radiant que la migranya li havia marxat com per art de màgia. Ell no va dir res, amagà el material de dibuix i va seguir treballant. Havia de pair tot allò.

Tenia un do? Podia guarir malalties? Aconseguir resurreccions? Havia de fer la prova definitiva. Se li acudí de matar un gat. A casa en tenien un... Però no podia matar-lo. Potser un eriçó? Tampoc... Un cargol? No. Era incapaç de matar una mosca. Millor buscar algú malalt, molt malalt. Ja està: la filla dels veïns, diagnosticada de càncer. Tenia els dies comptats. Ja gairebé no sortia de casa, prostrada a la cadira de rodes.

Va trucar a la porta i va manifestar sense embuts que li agradaria fer un retrat de la noia abans que morís. Els pares van posar mala cara però ella hi va accedir de seguida. Va dir que seria un bonic record quan ella faltés. Així que van començar. Va fer un únic dibuix i van quedar per a l'endemà, a la mateixa hora. La va trobar millorada, més alegre. La va tornar a retratar. Els pares feien broma que hauria de venir més sovint. Ell els va seguir la broma i van quedar que en farien més al jardí, ple de roses i petúnies. Deia que, de moment, faria esbossos i que la setmana següent passarien a fer el retrat definitiu. Volia que la millora, si és que es

produïa, fos gradual.

I tant que es produïa! Ell mateix ho veia comparant els seus apunts. Era evident que estava guanyant pes. El divendres es va presentar amb cavallet i olis. La tela va quedar magnífica: la Isabel asseguda en una butaca de vímet, amb un vestit vaporós estampat de margarides. Ulls blaus i galtes enceses. Ningú diria que estava malalta.

Van voler pagar-li el quadre, però ell no acceptà. Van passar uns dies i per fi el desenllaç. Estava curada! Venien del metge i ni rastre del tumor. El metge no se'n sabia avenir. Els pares ploraven de l'emoció. La Isabel reia ditxosa. Era un miracle!

I ara què? Resulta que tenia un do. Quina responsabilitat! I què n'havia de fer? De moment va repassar tota la família i amics. Els telefonà i, amb

i preocupat. L'altre hi insistí. Li ensenyà tot el mostrari. L'amic s'ho mirava esparverat. Quan va veure els esbossos de la Isabel la va reconèixer de seguida. Va ser un cas extraordinari. Ell mateix li havia donat mesos, potser setmanes de vida. Tenia un tumor cerebral inoperable i metàstasi per tot el cos. I no obstant, estava viva, ben viva. I curada. L'altre seguia insistint, tant que, al cap d'uns minuts, es va trobar amb bata, gorra i peücs dins l'UCI, fent dibuixos del pacient més crític. I de nou, el miracle. Al cap d'unes hores ja era a planta.

Se sentia una mica alleujat perquè ara compartia el pes d'aquell secret. Van acordar que li reservaria els casos més greus de l'hospital, els pacients pels quals ja no podien fer res. Ningú ho havia de saber. Es faria discretament, des dels vidres tintats d'una sala d'observació. Als familiars els dirien que estaven provant un fàrmac experimental.

El pitjor eren els nens. Era insuportable veure'ls en aquell estat i una gran satisfacció quan recuperaven la salut i l'alegria. Li portaven també pacients de la unitat de cremats. Pell carbonitzada. Carn viva. Butllofes. Pell vermella. Pell rosada. Pell sanada.

Amb tot això ja no tenia temps de res més. Havia deixat de treballar. Enyorava els seus ocells i l'aire lliure. El seu amic havia aconseguit que el contractessin com a *dinamitzador cultural* del centre, per tal que tingués un sou decent.

Però, de què li servia? Dinava al mateix hospital i quan arribava a casa, rebentat, s'adormia de seguida. No tenia temps per gastar ni un ral. Estava tip de dibuixar només malalts i malures. L'hospital l'estava apagant.

Fins que hi va haver l'atemptat. Uns eixelebrats van fer volar un autobús ple de gent. Hi havia morts i ferits. Per la televisió es veien imatges en directe del vehicle incendiat, ambulàncies i personal mèdic atenent els ferits. Mantes daurades tapaven cossos inerts. Ell era a casa sopant. Sabia que els portarien a l'hospital i se n'hi va anar de seguida. Urgències era un caos. Sang per tot arreu. Metges i infermeres desbordats. Crits d'auxili. No s'ho va pensar. Va agafar paper i llapis i es va posar a dibuixar el cos destrossat de la primera llitera que va trobar. Era un nen. Li faltava part de la cara i tenia el tòrax enfonsat. Hi va esmerçar molts fulls de paper fins que li va semblar que respirava. El va lliurar a una infermera i quan anava a concentrar-se en el següent, el seu amic el va apartar d'allà per dur-lo fins a un box tancat. Hi havia una dona embarassada. Estava molt greu. Si ell podia ocupar-se'n, els altres estabilitzarien la resta. Passaven les hores i es van anar organitzant. Abandonaven els morts al passadís i s'ocupaven dels vius. Quan va sortir del box, a la matinada, es va trobar una corrua de lliteres amb cadàvers. Va demanar que li portessin cafè i va posar-se a la feina. El personal estava horroritzat en veure'l reviscolant masses informes de carn picada. Quan un d'aquells cossos tornava a la vida, l'artista els l'entregava perquè l'acabessin d'atendre. A mitjanit encara li quedaven set cadàvers. Més cafè. Es va passar tres dies sense dormir ni menjar, ni beure res més que cafè. L'amic li portava més quaderns i li pregava que parés una mica a descansar. Ja només li quedaven dos morts. Un esforç més i pararia.

L'atemptat es va acabar amb zero morts i tots els ocupants de l'autobús ferits de diverses consideracions, recuperant-se favorablement. Increïble. Tots els mitjans se'n feien ressò.

Zero morts, no. Hi va haver una víctima mortal. El nostre protagonista. Exhaust, va caure rodó. Tots hi van córrer, però no el podien reanimar. Parada cardíaca. Insuficiència respiratòria. "Ràpid, un mirall!", va cridar l'amic, amb la intenció que es fes ell mateix un autoretrat, però era inútil. Ja no tenia força a la mà. El llapis li va caure a terra de punxa. La mina es va trencar i va expirar.

L'excusa que havia de practicar el retrat i li faltaven models, va acordar sessions amb els que estaven pitjor. La seva tieta va millorar molt del reuma. També un amic, que havia tingut un accident de trànsit, va ser donat d'alta contra tot pronòstic. A la clínica va prendre consciència del patiment aliè. Veia tanta gent malament! I ell que els podia ajudar... Quan plegava de l'hamburgueseria anava a l'ambulatori i feia, dissimuladament, apunts ràpids dels usuaris que hi trobava. Fins que es va decidir a explicar-ho a un amic metge que era el cap d'Oncologia de l'hospital. Aquest se'l va mirar lògicament incrèdul

Escolta el pòdcast dels relats del 7è Concurs de Narrativa Curta La Gralla

Col·laboren:

La Gralla

INSTITUCIÓ PUIG - PORRET
FUNDACIÓ PRIVADA CATALANA

En la propera edició: **Cristina Ortí Segarra, de Granollers**

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

336

 CONSORCI PER A LA
NORMALITZACIÓ
LINGÜÍSTICA

Els articles 'en', 'el', 'lo', 'na', 'la', 'n', 'l' davant noms propis de persona

En bona part del territori on es parla català es fa servir un article que precedeix el nom d'una persona o d'un animal (excepte quan és un vocatiu, és a dir, quan cridem algú: "Lluís, vine aquí, sisplau!"). En algunes zones aquests articles són del tot inusuals. Es tracta del País Valencià, alguns indrets de la Franja de Ponent i el tortosí. Allà diuen, per exemple: "He parlat amb Joana", "Hem visitat Tomeu", "He vist Pere a la plaça". Cal dir que en usos molt formals tots solem prescindir de l'article davant els noms de persona: "La conferència que pronunciarà Pere Major és molt interessant". Aquesta situació del sud i de l'extrem oest del domini lingüístic contrasta amb la que hi havia en català medieval: *en* (en Guillem), *na* (na Peronella), *n'* (n'Ermengol, n'Ermessenda).

Aquestes mateixes solucions es mantenen a les illes Balears. En canvi, al Principat hi ha més diversitat. Mentre que al nord-est (comarques gironines, Osona, zona del Montseny i meitat nord del Maresme) es manté *en* (en Toni) per al masculí començat en consonant (ja que si el nom comença per vocal diem l'Antoni), en femení s'usa *la* (la Carla). Per tant, *na* i *n'* hi han desaparegut i avui diem l'Antoni, la Carla i l'Anna. En català central de les comarques tarragonines, del sud i de la conurbació de Barcelona, però també a l'Anoia, al Bages, a part del Moianès, al Lluçanès i al Berguedà se sol dir, per contra, *el* per als noms de persona masculins (el Xavier). En català nord-occidental, és a dir, dels Pirineus lleidatans i d'Andorra a la Terra Alta i a la Ribera d'Ebre, es fa servir *lo* en lloc de *en* o *el* (lo Pere, per exemple). Es pot dir, doncs, que la situació actual a Catalunya és aquesta: *en* va desapareixent del català central. Tot i així, les formes balears i medievals dels articles personals es mantenen en la toponímia de molts indrets on ja no són vives, perquè la toponímia sempre és més conservadora: els Omells de na Gaia (a l'Urgell), la Callosa d'en Sarrià (a la Marina Baixa, al País Valencià), Ca n'Oriac (barri de Sabadell) o Castellar de n'Hug (al Berguedà).

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

VIURE A
CATALUNYA.
APRENEM
CATALÀ
des de l'amazic

Material didàctic del Departament de Cultura per aprendre català adreçat a persones que tenen com a llengua primera l'amazic.

UNITAT 09: La feina

EL 9 NOU

amb el suport de:

 Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Ho podeu trobar a: EL9NOU.CAT

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

JOE COCKER
'With a Little Help from My Friends'
A&M, 1969

With a Little Help from My Friends és el disc debut de Joe Cocker, quan tenia 24 anys. No era pas un novell, ja feia uns quants anys que cantava per alguns tuguris d'Anglaterra. I el 1969 va poder gravar un disc, aquest, una obra mestra. Són 12 temes, la majoria versions que Cocker els regira com un mitjà i els fa seus. Començant per la cançó que titula el disc, "With a Little Help from My Friends", dels Beatles, que la cantava Ringo Starr amb un to amable. Aquí Cocker, amb la seva veu esparracada, la converteix en un blues rock fora de si, acompanyat d'un cor de noies apocalíptic. I enmig, la guitarra de Jimmy Page, el líder de Led Zeppelin. Només per aquest tema ja val la pena comprar el disc, però n'hi ha més: dues versions de cançons de Bob Dylan, "I Shall Be Released" i "Just Like a Woman",

aquesta última amb un orgue de gòspel i unes guitarres acústiques precioses; o "Don't Let Me Be Misunderstood", que havien fet famosa uns quants anys abans els Animals. I la que obre el disc, "Feeling Alright", de Dave Mason. És un no parar. I els músics, excepcionals. A més de Jimmy Page per allà toquen dos teclistes com Chris Stainton, al piano, i Steve Winwood, a l'orgue. Han passat 55 anys i el disc no s'ha fet gens vell. Algunes d'aquestes cançons Joe Cocker les va cantar mesos després al festival de Woodstock, i la seva actuació va passar a la història com una de les millors.

NOTES

Ja T'ho Diré i Obeses, en homenatge a Fontestad

Músics de diferents formacions d'arreu del Principat de Catalunya i Menorca estan preparant dos concerts d'homenatge a qui va ser el carismàtic bateria de la banda Ja T'ho Diré i representant de grups com els osonencs Obeses i els menorquins Leonmanso. Vicente *Sente* Fontestad va morir el 13 de novembre de 2023, després d'una llarga malaltia, i els dos concerts a la seva memòria es faran precisament al voltant del primer aniversari de la seva mort: el 9 de novembre a la Sala La Mirona de Salt i el 16 de novembre a la Sala Polivalent Canal Salat de Ciutadella de Menorca. Les entrades ja estan a la venda i tots els beneficis es donaran íntegrament a l'Associació Espanyola Contra el Càncer de Menorca. La intenció, segons expliquen els organitzadors, és reunir artistes i amics d'en Sente "per celebrar la seva contribució a la música, però,

sobretot, la seva manera de ser que va transcendir del que és estrictament artístic i professional, una persona senzilla, generosa, honesta, sempre disposat a ajudar tothom, que ha deixat un gran llegat humà". Els concerts aniran a càrrec de Leonmanso, Obeses i Ja T'ho Diré, que es retrobaran per a l'ocasió. Vicente Fontestad Vicent (1957-2023) va ser una figura molt reconeguda en l'àmbit musical, no només com a bateria sinó també com a mànager de grups i discogràfiques.

Va formar part dels Ja T'ho Diré des del 1986 fins al 2003. El músic va viure durant més de deu anys a Girona, on tots els membres de Ja T'ho Diré es van instal·lar un cop van decidir expandir-se. Després va tornar a Ciutadella, on portava la batuta del Si Vens Cafè. Més tard també va ser regidor del grup socialista de l'Ajuntament de Ciutadella i va ser regidor de Cultura, Turisme, Fires i Mercats. El 2013 va fundar la seva pròpia companyia de *management*, Imés Management. Entre d'altres, va representar diverses formacions com Obeses, The Hanfris Quartet o el cantautor menorquí Leonmanso.

EL TEST

David Viñolas

Primer instrument que vas aprendre a tocar. A banda de la flauta dolça a l'escola, la caixa i el piano. **Primer disc que et vas comprar?** Amb els meus calés, un de Bob Marley & The Wailers. **Quants discos tens aproximadament?** No els tinc comptabilitzats però entre vinils i CD diria que uns 1.200. **Salva'n tres (de discos).** *Wailers & Friends*, de Bob Marley & The Wailers; *Live at Village Vanguard*, de John Coltrane, i *Piano Works*, de Frederic Mompou. **Un concert (com a públic) per recordar.** Elvin Jones Jazz Machine el novembre de 2003 al Jazz Room de Barcelona.

NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

LÍDIA PUJOL
'Babel: Dels fems i les flors'

Amb aquest disc la barcelonina Lídia Pujol celebra 20 anys de trajectòria musical. I ho fa amb un viatge a través de la música, la paraula, la poesia, el compromís social, el pensament crític i l'espiritualitat que l'han marcat des de sempre amb dos tipus de peces: versions del seu repertori i algunes composicions completament noves. La producció del disc, excepcional, la signen Dani Espasa i Pau Figueres. Si encara no coneixeu la veu de Pujol, aquest és un disc ideal i imprescindible per conèixer i endinsar-se al seu univers.

ESPERIT!
'Cançons'

Mau Boada és un músic inquiet que viu a la falda del Montseny i que és conegut per formar part de bandes com Les Aus o Zeidún. Però també té un projecte propi, Esperit!, que ja va arrencar el 2011 amb *Endavant continu* (2011) i que amb un ritme lent però constant ha anat creixent fins arribar ara a *Cançons*, un quart disc amb un títol que no enganya amb 12 talls amb bones lletres, melodies, tornada i una mica de màgia. El disc es presenta en una edició en vinil limitada a 100 exemplars, tots numerats i signats.

TIGER MENJA ZEBRA
'Admirables'

Tiger Menja Zebra és una banda que mescla electrònica agressiva amb rock visceral de caràcter més analògic. Es van donar a conèixer amb la *Trilogia de l'autodestrucció de l'ésser humà*, formada pels discos "Com començar una guerra" (2012), "Súper ego" (2014) i "Anarquia i mal de cap" (2017), i ara hi tornen amb un nou àlbum dedicat a vuit personalitats que admiren i que els han influït: Michel Cloup, Miquel Noguera, Eric Cantonà, Mimi Parker, Víctor Nubla, Pepe Rubianes, L'Estrella de David i Kim Gordon. Curiós.

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

MÉS TREBALLADORS, MENYS HORES

En els últims mesos, i no cal ser endeví per intuir que també serà així en els propers, les autoritats de l'Estat treuen pit sobre el bon moment del mercat laboral espanyol. Cada nova dada mensual es bat el rècord de persones treballant, amb l'afegit que l'economia en general presenta una evolució clarament més favorable que la mitjana europea. Però una i altra dada han de passar necessàriament per un contrast per evitar que l'eufòria s'encomani. Sobre el PIB, es pot recordar que la caiguda de l'economia espanyola a causa de la pandèmia va ser més profunda que a la resta d'Europa i que la recuperació va ser més lenta. Ara, es creix més que als països de l'entorn, però convé no oblidar que es venia de més enrere.

I, per aprofundir més, la realitat del mercat laboral és menys eufòrica del que s'aprecia amb les dades generals. Hi ha, és cert, més persones que cotitzen a la Seguretat Social i, per tant, més persones treballant que mai. En canvi el total d'hores treballades marca una línia descendent. Si hi ha més gent treballant, però es treballen menys hores, no es pot parlar de cap miracle dels pans i els peixos. Per pura estadística, el resultat és que cada cotitzant està treballant menys hores. Això és conseqüència que estan creixent les contractacions a temps parcial i el que s'anomena contractes fixos discontinus. Per tant, el govern només hauria de presumir d'aquestes dades amb moderació. Si bé és cert que modificacions de les relacions laborals sobre les quals s'havien augurat les set plagues d'Egipte (sobretot els increments del salari mínim interprofessional) no han tingut un efecte tan negatiu en el nombre de persones amb ocupació, també ho és que les feines creades no estan incidint tant com seria desitjable en el creixement ni dels paràmetres econòmics ni del mateix benestar dels treballadors.

Les dades de comptabilitat nacional que fa públiques l'Institut Nacional d'Estadística revelen que els 17,42 milions d'assalariats que hi va haver de mitjana durant el primer trimestre de l'any van fer un total de 7.150 milions d'hores. En termes anuals seria l'equivalent a treballar 1.640 hores per cada treballador i això significaria 42 hores menys que

fa un any. La causa pot ser doble: o s'ha pactat que cada treballador faci menys hores, cosa que a la vista de com de tossuda s'està posant la patronal en la negociació sobre la reducció horària s'ha de considerar poc factible. De fet, en els convenis les hores anuals pactades no només no han baixat, sinó que han pujat. De 1.742 hores anuals a 1.752. Deu hores més. Per tant, s'ha de considerar més viable la segona opció, que és que hi hagi més persones treballant amb jornades parcials. Les dades de l'últim any avalarien més aquesta segona opció. Perquè, mentre que el nombre de treballadors amb jornada completa ha crescut un 1,8%, el de treballadors amb jornades parcials ho ha fet en un 2,8%. Dit d'una altra manera, són 75.000 treballadors més amb ocupació inferior a 40 hores setmanals

que fa un any.

Aquesta distribució de les jornades laborals té incidència en els índexs de productivitat de l'economia espanyola, sempre assenyalades perquè estan clarament per darrere de la mitjana europea. Els resultats són ambivalents, perquè depèn de quins conceptes es posin en consideració. Si es calcula la productivitat per treballador, l'Estat espanyol continuarà perdent posicions respecte dels socis europeus. Hi ha més persones treballant, però com que fan menys hores produeixen menys. En concret, un 0,8% menys que fa un any. En canvi, si el que es mesura és la producció per cada hora, sí que hi ha un avenç, encara que força mínim, d'un 1,2%. El debat sobre si és positiu que hi hagi més gent treballant però durant menys hores continuarà vigent encara, perquè les posicions sobre la reducció horària que proposa el Ministeri de Treball té una clara oposició de la patronal. En aquest àmbit, els representants empresarials són prou explícits quan desqualifiquen la negociació mateixa. No parlen de diàleg social, sinó de monòleg social. També és cert que en les últimes grans qüestions laborals plantejades, qui ha estat fora de la fotografia gairebé cada vegada ha estat la patronal, de manera que si no hi ha diàleg també es pot afirmar que és perquè una de les parts està afectada per una certa sordesa.

Si bé l'evolució del mercat de treball apunta a un aspecte desfavorable com és la reducció d'hores treballades, que implica una ocupació parcial que majoritàriament no és volguda per part dels treballadors afectats, sí que es poden assenyalar alguns aspectes positius (no es tracta de posar sempre aigua al vi). En els sis primers mesos de l'any, les activitats considerades de més valor afegit, les tecnologies de la informació i la comunicació i les activitats professionals científiques i tècniques, han generat un volum de llocs de treball que han superat les dels sectors considerats habitualment estrella en l'àmbit laboral, com l'hostaleria i les activitats vinculades al turisme. És una tendència que també incidiria en un augment de la productivitat, tot i que és massa aviat per deduir que aquesta sigui una tònica general a partir d'ara.

FREEPIK

INDICADORS

Pessimisme empresarial

El nombre de turismes matriculats a Catalunya ha caigut un 3,5% durant el primer semestre de l'any en comparació amb el 2023, segons les dades publicades per Anfac aquest dilluns. La patronal atribueix el descens a la creixent incertesa que tenen les famílies sobre quina tipologia de cotxe comprar-se. La tendència es manté al juny, amb un descens de vendes del 6,5%.

Repunt de l'endeutament

L'Autoritat Independent de Responsabilitat Fiscal (Airef) ha advertit que el deute del conjunt de les administracions públiques espanyoles es va situar en el 108,9% del PIB al març, 1,2 més que a finals del 2023, fet que suposa trencar una ratxa d'onze trimestres consecutius de descensos. Catalunya va ser la quarta comunitat amb més endeutament en el primer trimestre del 2024.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret i Valls

'Del revés 2' De Kelsey Mann

El col·lapse de l'adolescència

Els estudis Disney i Pixar reprenen el seu formidable èxit de cinema d'animació *Del revés* (2015, Peter Docter i Ronnin del Carmen) i en fan una divertida seqüela a partir dels elements bàsics de la primera pel·lícula a *Del revés 2*. La continuació *Del Revés 2* està dirigida ara pel debutant Kelsey Mann, amb producció de Mark Nielsen i música d'Andrea Datzma, i es fica de nou dins la ment de Riley quan entra abruptament a l'adolescència.

Amb l'arribada a la pubertat, la identitat i el caràcter de Riley es trastoca, fet que provoca que es disparin totes les alarmes i el sistema central del seu cervell entri en col·lapse. Els elements que pilotaven l'etapa infantil de Riley com eren l'alegria, la ira, la tristesa, la por o el fàstic, ara ja no serveixen per a aquesta nova etapa plena de sotragades emocionals.

Ara tot resulta inesperat i descontrolat per part de la nena Riley als 13 anys just quan acaba el període escolar. De cop comença a cridar als seus pares, s'enfada amb les seves amigues de sempre o s'entrega a una desmesurada competitivitat en un campus esportiu de cap de setmana per ser seleccionada en

l'equip d'hoquei sobre gel de noies. Entren en joc figures noves i desconegudes fins ara com són l'enveja, la vergonya, l'avorriment i, sobretot, l'ansietat. Aquestes noves veus treballaran sovint de forma atropellada dins del cervell de l'adolescent mentre les velles veus, especialment la joia, intentaran recopular un lloc en la conflictiva gestació de la personalitat en construcció de Riley.

Del revés 2 no és una excel·lent pel·lícula, però sí és una bona, simpàtica i prou enginyosa seqüela que ens fa feliços a tots. El canvi d'edat de la protagonista ens obre a noves sensacions i aventures amb noves situacions i moments inspirats. L'esperit *coming-of-age* d'aquesta *Del revés 2* està mancat, però, de guspires de genialitat mentre es repeteixen tots els conceptes i recursos de la primera entrega. Especialment, tot el que pertoca al disseny de la sala de control de màquines del cervell, amb aspectes coneguts com l'amuntament de records i els processos de guardar o llençar píndoles de memòria. Per acabar, cal recordar que hi ha la disponibilitat de la versió doblada en català en força cinemes.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

Ramon Mirabet, al Cicle de Concerts i Copes a Llinars

'Free'. Ramon Mirabet. 4t Cicle de Concerts i Copes al Castell Nou de Llinars. Divendres, 5 de juliol, 22h.

Ramon Mirabet oferirà un concert acústic aquest divendres a les 10 del vespre al Castell Nou de Llinars per presentar el treball *Free*. Amb una trajectòria plena de reconeixements, Mirabet captiva amb la seva energia contagiosa i les seves lletres honestes. El músic inaugura la quarta edició del Cicle de Concerts i Copes al Castell Nou.

Bachcelona, a L'Atlàntida

Bachcelona: Bach & Mendelssohn. Sala Joaquim Maideu de L'Atlàntida, Vic. Diumenge, 7 de juliol, 19.00h.

El Cor Bachcelona Akademie i la formació de cambra Bachcelona Consort, amb la violinista vigatana Cati Reus, interpretaran diumenge a L'Atlàntida, dins el cicle Clàssica Jove, un concert que evoca la devoció que sentia Mendelssohn per Bach, en un diàleg entre la música dels dos compositors.

ORIGINAL

VS.

REMAKE

'Las diabólicas'

País: França

Direcció: H.G. Clouzot

Intèrprets: Simone Signoret, Véra Clouzot, Paul Meurisse, Charles Vanel, Jean Brochard.

Christina Delassalle i Nicole Horner són l'esposa i l'amant, respectivament, de Michel Delassalle, l'autoritari director d'un internat. Fartes de patir la tirania i els maltractaments, decideixen assassinar-lo. La pel·lícula, malgrat no inquietar com probablement ho fes a l'època de la seva estrena, es continua mantenint com un notable *thriller* psicològic on el naturalisme, el suspens i el terror van de la mà. Potser el seu punt més fort és la contraposició psicològica entre els personatges femenins.

1955

1996

'Diabólicas'

País: Estats Units

Direcció: Jeremiah Chechik

Intèrprets: Sharon Stone, Isabelle Adjani, Chazz Palminteri, Kathy Bates.

Aquesta nova versió difereix força de l'original, especialment en el desenllaç i en el personatge de Kathy Bates. Encara que l'estructura narrativa falli, i hi hagi trucs fàcils –com ara moments efectistes o d'erotisme–, els defectes es dissimulen gràcies als abundants mitjans de què disposa la producció. Els actors estan ben escollits, i encara que els seus personatges podien estar més ben tractats aguanten el tipus. La fotografia és magnífica; de to ombrívol, fins i tot a les escenes diürnes, contribueix a crear una atmosfera opressiva.

